

El llenguatge

Noms i accents

12 VII 1997

Les normes d'accentuació gràfica del català i del castellà són, bàsicament, similars. La diferència més acusada consisteix en algunes de les terminacions que regulen l'accentuació dels mots aguts i plans: al costat de «tots els mots acabats en n» del castellà, tenim, en català «tots els mots acabats en els grups en i ln». Dit altrament, i amb més precisió, els mots acabats en els grups an, on i un, en castellà s'han d'accentuar quan són aguts i en català, contràriament, quan són plans. El cas més general, i molt usual, d'aquesta discrepància prosòdica, el constitueixen les formes de tercera persona del plural de tots els verbs. En castellà, «vendrán», «tendrán», «amarán» s'escriuen amb accent. I en català vindran, tindran, estimaran s'escriuen —o dit més exactament, s'han d'escriure— sense accent.

També cal tenir en compte aquesta discrepància en l'escriptura d'alguns noms propis, com ara són Ramon, Segimon, Guilamon, Arlmon, Ferran, Duran, Bertran i Galceran, molts d'ells alhora noms de pila i de llinatge. Tots aquests noms propis —mots

aguts acabats en an i en on— no s'han d'accentuar mai, en cap ocasió, tant si són noms de fonts com cognoms, tant si s'insereixen en textos catalans com escrits en una altra llengua. Acabem de llegir, en una revista, escrita en català, referències a diversos dignes ciutadans que es diuen Ferran i, com obeint a una rara discriminació, a tres d'ells hom els escriu el nom accentuat: «Ferrán». No, senyors: ni amb accent greu ni amb accent agut. Ferran s'escriu sempre sense accent.

Un cas anàleg és el de noms geogràfics com Afganistan, Iran, Pakistan, Cailan, etc. que també acabem de veure, algun d'ells, en una altra revista, escrit amb accent. No són pas noms catalans, és clar. Tampoc no són noms castellans. El castellà, havent-los adaptat, els escriu segons les seves normes. I en català, és clar, hem de seguir les propietes. No accentuem Iran o Pakistan, accentuem Liban, mot pla acabat en an, amb què observem la conerència del sistema.

Albert Jané